

LAGUTSKOTTETS UTLÅTANDE 2/2000 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av europeiska kommissionens förslag till rambeslut om bekämpning av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter (betalningsmedelsbrott)

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagens talman lämnade den 24 november 1999 statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till rambeslut om bekämpning av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter (U 40/1999 rd) till stora utskottet för behandling och bestämde samtidigt att lagutskottet skall avge utlåtande om ärendet till stora utskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsrådet Jarmo Littunen och lagstiftningsrådet Lena Andersson, justitieministriet
- chefen för juridiska ärenden Arno Lindgren, Finlands Bank.

STATSRÅDETS SKRIVELSE

Förslaget

Syftet med rambeslutet är att säkerställa att alla medlemsstaterna anser bedrägeri som rör andra betalningsmedel än kontanter vara en handling som kan bestraffas med effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder. Avsikten är att EU skall inrätta lämpliga samarbetsmekanismer för att beivra dessa brott.

Den materiella lagstiftningen i Finland motsvarar till väsentliga delar kraven i det förslagna rambeslutet.

Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget till rambeslut har ett viktigt innehåll och förhåller sig positivt till frågan. Från Finlands synpunkt är förslaget inte

förknippat med några problem. Kommissionen beaktar emellertid inte fullt ut de diskussioner som arbetsgruppen fört om de tidigare utkasten till rambeslut. Det är möjligt att arbetsgruppen kommer att ändra rambeslutet ytterligare beträffande både innehållet och systematiken. Så är det till exempel inte klart om det är nödvändigt att ta in bestämmelser om alla de beteenden som föreslås. Till exempel mottagande av ett förskingrat, förfalskat eller efterbildat betalningsinstrument skall redan enligt gällande regler bestraffas som bedrägeri, när någon åsamkas ekonomisk skada.

Det är inte klart om någon praktisk nytta kan uppnås genom straffansvar för juridiska personer när det gäller betalningsmedelsbrott. Vidare är det skäl att närmare överväga om företag kan

åläggas skyldighet att anmäla betalningsmedelsbrott och om detta är nödvändigt. I vår lagstiftning vore en sådan anmälningsplikt exception-

nell. En mer ingående behandling av förslaget pågår fortfarande i rådets arbetsgrupp.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Utskottet finner det viktigt att EU:s medlemsstater samarbetar kring bekämpningen av ekonomisk brottslighet och ställer sig positivt till det föreslagna rambeslutet om betalningsmedelsbrott.

Statsrådet har enligt skrivelsen vissa förbehåll när det gäller att utsträcka juridiska personers straffansvar till betalningsmedelsbrott och att ålägga företag skyldighet att anmäla sådana brott. Det finns anledning att iaktta en viss försiktighet i denna fråga. När straffansvar för juridiska personer infördes i Finland 1995 avgränsades de berörda brotten mycket strikt. Under årens lopp har samfundsboten utsträckts till att

omfatta en del nya brott. En utvidgning av straffansvaret för juridiska personer och nödvändigheten av vite bör utvärderas i ett helhetsperspektiv, i första hand med avseende på behoven i den nationella kriminalpolitiken. Utskottet motsätter sig förslaget att ålägga företag skyldighet att anmäla betalningsmedelsbrott, ett förslag som inte är i linje med vår nationella lagstiftning.

Utlåtande

Lagutskottet anför vördsamt som sitt utlåtande

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt i frågan.

Helsingfors den 17 februari 2000

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Henrik Lax /sv
vordf. Matti Vähänäkki /sd
medl. Leena-Kaisa Harkimo /saml
Jyri Häkämies /saml
Erkki Kanerva /sd
Toimi Kankaanniemi /fkf
Annika Lapintie /vänst
Paula Lehtomäki /cent

Kari Myllyniemi /cent
Kirsi Ojansuu /gröna
Veijo Puhjo /vänst
Susanna Rahkonen /sd
Tero Rönni /sd
Mauri Salo /cent
Marja Tiura /saml
Lasse Virén /saml.